

Statsrådets redogörelse om genomförande av Agenda 2030 Mot ett klimatneutralt välfärdssamhälle

Ärende

Statsrådets redogörelse om genomförande av Agenda 2030 Mot ett klimatneutralt välfärdssamhälle (SRR 3/2020 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Framtidsutskottet (FrUB 1/2021 rd).

Beslut

Riksdagen har med anledning av redogörelsen godkänt följande ställningstagande enligt betänkandet:

Riksdagen förutsätter att statsrådet

- 1. framöver i redogörelsen om Agenda 2030 ger en mer detaljerad beskrivning av hur Finlands övriga politik för hållbar utveckling är kopplat till åtgärdsprogrammet Agenda 2030; säkerställer att det arbete som utförs i olika kommissioner, paneler, råd, rundabordssamtal samt forsknings- och arbetsgrupper inom ramen för åtgärdsprogrammet Agenda 2030 bildar en synergistisk helhet och beaktas genuint; säkerställer de resurser som krävs för samordning, utförande och utvärdering av det sektorsövergripande och tvärsektorieella arbetet i anslutning till åtgärdsprogrammet Agenda 2030 vid statsrådets kansli och vid ministerierna samt även i fråga om andra centrala intressentgrupper, såsom kommissionen för hållbar utveckling, utvecklingspolitiska kommissionen, vetenskapliga paneler och medborgarråd,*
- 2. i politiken för hållbar utveckling betonar i synnerhet avkortningen av Finlands ekologiska skuld samt åtgärder som löser problemen med det strukturella underskottet i de offentliga finanserna, ökningen av den offentliga skulden, den försvagade försörjningskvoten samt problem i anknytning till den regionala koncentrationen och differentieringen av befolkningen, inklusive problem med ensamhet, psykiska problem och problem med bristande rörlighet,*
- 3. stärker kommunernas och de offentliga upphandlingarnas roll som drivkraft för genomförandet av hållbar utveckling och förbättrar kopplingen mellan statsrådets kanslis arbete för hållbar utveckling och finansministeriets kommunpolitiska arbete,*

Riksdagens skrivelse RSk 37/2021 rd

4. *främjar en fenomenbaserad strategi i politiken för hållbar utveckling; identifierar och beaktar det ömsesidiga beroendet mellan målen och åtgärderna i åtgärdsprogrammet Agenda 2030 och de tekniska lösningar och de samverkande, korsvisa och externa effekter som anknyter till dem; utvecklar sättet att mäta och rapportera de gränsöverskridande konsekvenserna av den finländska konsumtionen; strävar efter att främja den övergripande hållbarheten i åtgärdsprogrammet Agenda 2030; utvecklar indikatorer som konkretiserar och utvärderar målen och åtgärderna och som gör det möjligt att på lång sikt följa hur hållbar utveckling framskrider över budgetperioder och valperioder; utnyttjar dessa indikatorer bland annat i redogörelsen om Agenda 2030 och i budgeteringen av hållbar utveckling i samband med planerna för de offentliga finanserna och budgetarna; vid sidan av kvantitativa indikatorer behövs det också en kvalitativ analys av framstegen och hindren för den,*
5. *utvecklar också utvärderingen som en del av det kunskapsbaserade beslutsfattandet och allokerar resurser till detta; utvärderingen ska göras både på förhand och i efterhand och resultaten av utvärderingen ska beaktas på ett genuint sätt i lagberedningen; det behövs i synnerhet bedömning av hållbar utveckling, bedömning av konsekvenserna för barn, bedömning av konsekvenserna för företag, bedömning av teknikens samhälleliga konsekvenser och bedömning av teknikens hälsoeffekter samt information om kostnaderna och de ekonomiska konsekvenserna av åtgärderna för att främja hållbar utveckling och koldioxidneutralitet, kostnaderna för alternativa handlingsvägar och det pris som vi måste betala om vi inte gör någonting alls,*
6. *höjer satsningarna på forskning och utveckling till fyra procent av bnp; genom en rätt dimensionerad och riktad offentlig hävstång för hållbar tillväxt i tillräckligt stor skala kan även privata investeringar påskyndas och ökas,*
7. *sörjer för lärarnas kompetens i hållbarhetsomställningen och den ekosociala bildningen; uppdaterar prognostiseringen av utbildningsbehoven inom olika sektorer och utbildningssystemens funktion med tanke på de kompetens- och arbetskraftsbehov som förändringarna i hållbarheten förutsätter; inriktar kontinuerlig inlärning och omskolning med tanke på en rättvis omställning särskilt till de branscher och regioner som påverkas mest av hållbarhetsomställningen; tryggar resurserna för det fria bildningsarbetet och ökar den grundläggande konstundervisningen på alla undervisningsstadier; inför mer framtidsfostran i undervisningen och elevhandledningen, ända från utbildning av lärare och handledare samt fortbildning,*
8. *främjar konstens roll för att lösa komplicerade problem tillsammans med aktörer inom vetenskap, ekonomi och offentlig förvaltning genom att utarbeta en färdplan för kreativitet,*
9. *främjar den systemiska hållbarhetsomställningen i ekonomin genom att långsiktigt utveckla centrala omställningar, såsom reglering och incitament som stöder hållbar energi och cirkulär ekonomi,*
10. *stöder regionalt samarbete mellan till exempel företag, organisationer och föreningar samt läroanstalter (från småbarnspedagogik till universitet och högskolor) så att det främjar de starka sidorna i regionerna; utvecklar planerings-, utvecklings-, forsknings- och af-*

Riksdagens skrivelse RSk 37/2021 rd

färskompetens på systemnivå kring hållbar tillväxt samt talangkluster med nya samarbetsformer; möjliggör försök med anknytning till hållbar tillväxt samt demonstrations- och pilotanläggningar och använder hävstång vid stora investeringar i hållbar tillväxt,

11. *utarbetar ett innovativt och djärvt program för positivt handavtryck som utgår från nationellt kunnande och betonar den internationella genomslagskraften i samarbete med näringslivet för att utveckla hållbara tekniker och lösningar samt bättre lagstiftning på ett sektorsövergripande sätt och för att främja en hållbar och sysselsättande tillväxt,*
12. *bedömer hur konkurrensen mellan stormakterna påverkar den hållbara utvecklingen,*
13. *främjar acceptabilitet, rättvisa och jämlikhet i samband med hållbarhetsomställningen samt medborgarnas psykiska resiliens genom att göra det möjligt för intressentgrupper och medborgare att delta i planeringen, genomförandet och utvärderingen av lösningar; säkerställer att också de tysta i samhället, såsom barn, unga, invandrare, personer med funktionsnedsättning och äldre, involveras som aktiva aktörer i hållbarhetsomställningen,*
14. *använder hoppingivande språkbruk i redogörelsen om Agenda 2030 och andra motsvarande program som styr politiken för hållbar utveckling och i synnerhet de arbetsformer som engagerar medborgarna och intressentgrupperna i beslutsprocesserna; som underlag för beslutsfattandet behövs öppna data och värdediskussioner om både möjligheterna och hoten i samband med hållbarhetsomställningen, men positiva exempel från världen och hemlandet nära människors egen vardag är den bästa inspirationen till den förändring som behövs; en hållbar framtid bör ha ett mänskligt ansikte.*

Helsingfors 17.11.2021

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare